

Rad SO PD »Željezničar« u Zagrebu

Često se godišnji izvještaji započinju podacima o brojnom stanju članstva da bi se na taj način dobila slika aktivnosti društva. Takav je način prikazivanja varljiv, što se očituje i u nizu našeg Odsjeka 1970. godine. Sve rezultate, a ti su bili dobri, ostvario je manji broj članova, dok je većina samo prisustvovala sastancima bez vidnijeg sudjelovanja u radu. U Odsjeku je u navedenom periodu bilo trideset i osam članova, od kojih je samo sedamnaest aktivno sudjelovalo u speleološkim istraživanjima.

Svi članovi našeg Društva prvenstveno su planinari, a tek zatim alpinisti, speleolozi ili vodiči. Zbog toga je planinarskih izleta i tura bilo najviše — trideset i pet, a na svakom od tih izleta obavljala su se i rekognosciranja speleoloških objekata, da bi se poslije na istim terenima organizirala akcija istraživanja. Od takvih tura najznačajnija je, svakako, »velebitska« koja je trajala dvadesetak dana. Za to su vrijeme šestorica naših članova osvojili značku Velebitskog planinarskog puta, rekognoscirali više speleoloških objekata i izveli neke alpinističke uspone.

U dvadeset i sedam speleoloških akcija sudjelovalo je dvjesto i sedamdeset članova ili desetora po akciji. Naši su članovi devetnaest puta posjetili već istražene objekte (Vrlovka, Vrelo kod Fužina, Taborska jama itd.), a osam puta su obavili nova istraživanja. Ovdje valja spomenuti ponor Proždrikozu na Velebitu (dužine 250 m), koji je istražen u sklopu radova Geološkog instituta u Zagrebu i jamu Varnjaču na Velebitu duboku 150 i dugu 250 metara.

Popis istraženih objekata (prvi stupac ime objekta, drugi lokacija, treći dužina, četvrti dubina u metrima):

1. Danina jama	Kosanović-Gomirje	29	8
2. pećina Usovište	Kosanović-Gomirje	7	
3. jama pod Zavižanom	Sjeverni Velebit	16	8
4. jama Prepikača	Sjeverni Velebit	10	14
5. Ledenica na grebenu	Sjeverni Velebit	8	
6. Kučeva pećina	Sjeverni Velebit	13	
7. Puževa snježnica	Sjeverni Velebit	19	19
8. jama Varnjača	Sjeverni Velebit	250	150
9. pećina pod Buljomom	Južni Velebit	12	
10. jama pod Štirovcem	Južni Velebit	5	4
11. Speleološko-alpinistička pećina	Južni Velebit	18	
12. Peć	Južni Velebit	16	
13. pećina u slapu	Izvor Krke	5	
14. pećina kod III slapa	kanjon Krčića	6	
15. pećina kod starog mlina	kanjon Krčića	30	
16. Rajanova pećina	kanjon Krčića	6	
17. Kaluđerova pećina	kanjon Krčića	27	
18. pećina kod Medića ograde	Izvor Cetine	8	
19. pećina kod Vriovca	Izvor Cetine	23	
20. pećina iznad izvora Vriovac	Izvor Cetine	7	
21. pećina kod doma na Ljuvaču	Mosor	14	5

U dvadeset i sedam akcija provedeno je na terenu preko šezdeset dana.

Zajedno sa članovima Speleološkog odsjeka PD »Platak« (Rijeka) održana je jedna speleološka vježba u Velikoj Paklenici. Od šestoro naših članova trojica su bili instruktori.

Tri ekipe su sudjelovale u orijentacionom takmičenju »Memorijal Janka Mišića« koje se održava u Samoborskom gorju, a svake druge godine je u organizaciji našeg društva.

Na poznatim Horvatovim stubama naši su članovi osigurali oko dvadeset opasnijih mjesta željeznim stupićima i čeličnim užetom kako bi osigurali prolaz posjetiteljima-planinarima.

Unatoč kroničnoj nestašici novca, prošle je godine, nakon stanovitog prekida, opet ugledao svijetlo dana naš časopis »Speleolog«.

Naše je matično društvo PD »Željezničar« proslavilo prošle godine, na svečan način, dvadesetu obljetnicu osnutka. Tom je prigodom bila priredena izložba fotografija i dokumenata rada u auli Glavne pošte u Zagrebu. Kako je to bio i jubilej našeg Odsjeka, jer je osnovan iste godine kao i Društvo, to je rad speleologa bio prikazan na šest panoa koji su pobudili izuzetno zanimanje posjetitelja. Na tih šest panoa bilo je izloženo nekoliko vrijednih fotosa špilja i jama, grafikona, časopisa iz drugih zemalja koje primamo u zamjenu za »Speleolog«, zatim primjeraka crteža iz špilja, nacrti i slično.

Na poziv Društva za reziskovanje jam Slovenije naši su članovi sudjelovali na proslavi njihove godišnjice. Tom prilikom je šestoro naših članova posjetilo Taborsku jamu.

Na Simpoziju o zaštiti krša pri JAZU prisustvovalo je više članova Odsjeka.

Na čelo našeg Odsjeka bila je za pročelnika izabrana Jasenka Odić, ali je u toku godine ona prepustila svoju funkciju, zbog prezauzetosti, Jurju Posariću, pa je on bio pročelnik do godišnje skupštine. Ostali članovi Upravnog odbora Speleološkog odsjeka bili su: Nikola Bolonić (tajnik), Jasenka Odić (blagajnik), Mladen Veliki (oružar) i Branko Jalžić (arhivar). Na mjestu knjižničara, najvažnijem po zaduženjima, nije bilo nikoga, jer nitko od članova nije mogao preuzeti tu odgovornu dužnost.

Na kraju je važno istaknuti da se nekim akcijama odazvalo samo nekoliko starijih članova.

Svakako treba istaći našu suradnju u ostalim planinarskim i speleološkim organizacijama, gdje se i prošle godine istaknuo svojom aktivnošću Vladimir Božić kao predsjednik Komisije za speleologiju Planinarskog saveza Hrvatske.

Slavko Smolec

ISPITNA PITANJA ZA DOBIVANJE PLANINARSKOG NAZIVA »SPELEOLOG«

Komisija za speleologiju PSH je od 7. do 11. 1968. organizirala Savezno savjetovanje speleoloških instruktora koje je održano na Sijemenu u planinarskom domu na Puntijarki i u Gorskom kotaru, u planinarskom domu u Tuku. Na ovom savjetovanju mnogo se raspravljalo o ispitima za dobivanje planinarskog naziva »speleolog«. Za to savjetovanje je KS PSH pripremila prijedlog ispitnih pitanja zajedno s raznim priložima. Prilozi su bili potrebni za ona područja speleologije za koje ne postoji literatura ili je literatura već zastarjela. Nakon diskusije ispitna su pitanja s priložima prihvaćena, s napomenom da vrijede samo za speleologe iz Hrvatske. Ostale republike trebale bi izraditi pitanja za sebe po uzoru na ova. Pitanja imaju za cilj da olakšaju pripremu kandidata za ispite.

Istovremeno su prihvaćeni i uvjeti za pristupanje ispitu kao i veličina i oblik značke »speleolog«.

Svaki kandidat koji želi pristupiti ispitu mora podnijeti Komisiji za speleologiju PSH sljedeće dokumente:

1. Dokaz da je navršio 18 godina;
2. Pismenu potvrdu svojeg speleološkog odsjeka
 - a) da je sudjelovao najmanje na 20 istraživačkih akcija,

- b) da mu je ukupna dubina spuštanja, u više različitih vertikalnih objekata, bez ponavljanja, najmanje 400 m,

- c) da se spustio barem u jedan objekt od najmanje 50 m vertikale,

- d) da mu je ukupna dužina istraženih horizontalnih objekata, bez ponavljanja, najmanje 3000 m.

3. Kopiju nacrtu jednog srednje velikog speleološkog objekta koji je topografski snimio.

Ispiti će se vršiti na osnovu već napisanih pitanja koja obuhvaćaju gradivo iz programa speleološke škole ili tečaja.

Svakom kandidatu postaviti će se po nekoliko pitanja iz svih područja speleologije, a kandidat će biti dužan dati usmene i pismene odgovore kao i pokazati tražene praktične vještine.

Svakom kandidatu postaviti će se po nekoliko pitanja iz svih područja speleologije, a kandidat će biti dužan dati usmene i pismene odgovore kao i pokazati tražene praktične vještine.

Ocjene na ispitu bit će samo »položio« ili »nije položio«.

Nakon uspješno položenog ispita, kandidatu će KS PSH dodijeliti značku »speleolog«.

V. Božić